

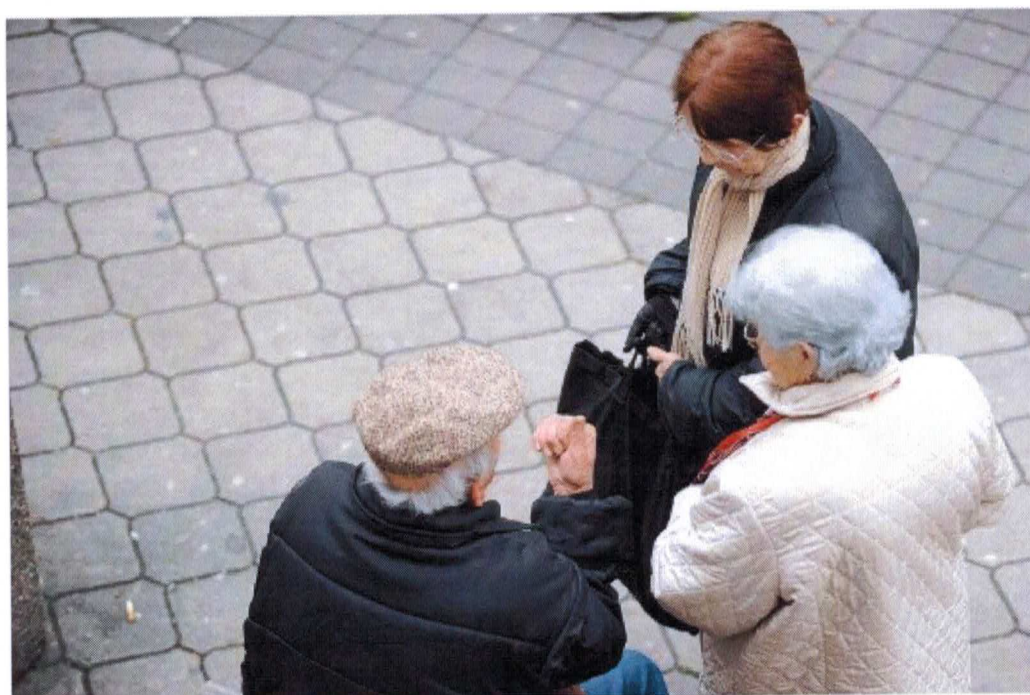
U Hrvatskoj stogodišnjaka 50 posto više nego prije 10 godina

DALEKO SMO OD JAPANA, ALI...

10. ožujka 2014 11:53

Napisao: Ljerka Bratonja Martinović

Sve veći broj stogodišnjaka gerontolozi pripisuju dobroj zdravstvenoj skrbi i kvalitetnoj prehrani, čime je smanjena stopa srčanih bolesti i moždanih udara. Važan utjecaj na duljinu života imaju i životni stil i genetika, a zasluge su dijelom i na medicini koja je danas spremna odlučnije liječiti ljude poznije dobi

ZAGREB » Daleko smo od Japana, ali doživjeti stotu u Hrvatskoj sve je lakše. Popisom stanovništva 2011. godine prebrojen je na području Hrvatske 2.201 stogodišnjak, za čak 51,2 posto više nego 2001. godine. U kategoriji stogodišnjaka, ili dugovječnih osoba u dobi od 95 do 106 godina, prije dvije godine bilo je 1.719 žena i 482 muške osobe. Premda su žene konstantno dugovječnije od muškaraca, veći je porast stogodišnjaka zabilježen upravo u muškoj populaciji, za 49,2 posto.

Hrvatska u tom pogledu nije izoliran slučaj: u klubu osoba starijih od 100 godina moglo bi se, procjenjuju demografi, do 2050. godine naći gotovo šest milijuna ljudi. Broj stogodišnjaka u svijetu porastao je od nekoliko tisuća, koliko ih je bilo sredinom 20. stoljeća, na više od 300.000, a najveća je koncentracija dugovječnih u Japanu i SAD-u. Stogodišnjaci su skupina čiji broj u populaciji najbrže raste, a procjenjuje se da će njihov broj u svijetu do sredine 21. stoljeća porasti

za čak 20 puta, čime će postati najbrže rastući dio populacije. Hoće li prema toj računici u Hrvatskoj 2050. godine živjeti gotovo 45.000 stogodišnjaka, stručnjaci nisu izračunali.

Japan, Italija, Grčka...

Japan, poznat po nemasnoj prehrani kojom dominira riba i riža, imat će 2050. najveći broj stogodišnjaka, njih 647.000, ili jedan posto ukupnog stanovništva. Velikim udjelom stogodišnjaka moći će se pohvaliti i Italija, Grčka, Monako i Singapur, djelomice zahvaljujući ugodnoj klimi. U SAD-u očekuju da će se udio dugovječnih u narednih 35 godina povećati sa 75.000 na više od 600.000.

– Projekcije nisu rađene, ali je činjenica da pratimo trend zapadne Europe u rastu broja starijih osoba, pa se očekuje da ćemo do 2030. godine kao i zapadnoeuropske države imati udio osoba starijih od 65 godina veći od 30 posto. Drugim riječima, svaka treća osoba, a u nekim krajevima i svaka druga, bit će starija od 65 – računa **Spomenka Tomek-Roksandić**, voditeljica Referentnog centra Ministarstva zdravlja za zaštitu zdravlja starijih osoba – Centra za gerontologiju Zavoda za javno zdravstvo »Dr. Andrija Štampar«.

Prema posljednjem popisu stanovništva, najviše je stogodišnjaka u Gradu Zagrebu, njih 480 ili oko 22 posto, zatim u Splitsko-dalmatinskoj županiji (njih 320 ili oko 15 posto) i Primorsko-goranskoj županiji (220 ili 10 posto), dok najmanje dugovječnih živi u Virovitičko-podravskoj i Požeško-slavonskoj županiji. Regionalna raspoređenost hrvatskih stogodišnjaka potvrđuje tezu da je doživjeti stotu vjerojatnije uz bolju zdravstvenu skrb i mediteransku prehranu.

Sve veći broj stogodišnjaka gerontolozi pripisuju dobroj zdravstvenoj skrbi i kvalitetnoj prehrani, čime je smanjena stopa srčanih bolesti i moždanih udara. Važan utjecaj na duljinu života imaju i životni stil i genetika, a zasluge su dijelom i na medicini koja je danas spremna odlučnije liječiti ljude poznije dobi. Gerontologinja Tomek-Roksandić ističe, međutim, da su stogodišnjaci u pravilu zdravi i vitalni ljudi, s očuvanim funkcionalnim sposobnostima.

– Osobe s prekomjernom težinom, osobe koje pate od bolesti krvožilnog sustava, koje se mogu prevenirati a još uvijek su kod nas na prvom mjestu uzroka smrti, takve osobe ne dožive ni dob od 65. do 85. godine života, a kamoli duboku starost – ističe Tomek-Roksandić. Ostaju, kaže, oni s očuvanom funkcionalnom sposobnosti koja je najvažnija za dug život, a podrazumijeva pokretljivost i psihičku sposobnost.

Porast broja stogodišnjaka, smatraju u Referentnom centru, Hrvatska bi trebala iskoristiti u razvoju zdravstvenog turizma, a brend bi, kažu, mogla biti najdugovječnija Hrvatica rođena u 18. stoljeću, Jela Ljubičić, koja je doživjela 115 godina.

– Naše stogodišnjake treba ponosno isticati, jer nam je to jedna od šansi za razvoj gospodarstva. Sastavni dio naših turističkih programa trebali bi biti zdravstveni programi koji produžavaju život starijim Europljanima – ističe Tomek-Roksandić, koja podsjeća da su upravo produženje životne dobi i razvoj tehnologije najveća dostignuća 21. stoljeća.